

Aikuisasiaa Ruotsin malliin... Uskon ja elämän ydinkysymyksiä pohditaan aikuiskatekumenaattiryhmissä

Mikä saisi aikuisväestön kiinnostumaan kirkon jumalanpalveluselämästä? Mitä seurakunnissa voitaisiin tehdä maallistumisen ja kirkon uskosta vieraantumisen pysäyttämiseksi? Miten aikuiselle seurakunnan jäsenelle voitaisiin antaa mahdollisuuksia pohtia uskon ja elämän ydinkysymyksiä sekä auttaa muita aikuisia tekemään samoin?

Esimerkiksi näihin kysymyksiin voi löytää apua Ruotsin kirkosta. Länsinaapurimme hiippakunnissa ja seurakunnissa on noin kymmenen vuoden ajan ollut käytössä työmuoto, jota kirkollisen juhlasaati ja perinteikkäästi kutsutaan nimellä aikuis-katekumenaatti. Naapurimaamme seurakunnissa osallistujia pyritään rekrytoimaan kyseiseen toimintaan kaikissa mahdollisissa tilanteissa, missä aikuisia kohdataan.

Tämä jakamattoman kirkon ajoilta nimensä saanut työmuoto alkoi Ranskan kato-lisessa kirkossa, kun rajulle maallistumiselle haluttiin löytää vastalääke. Ranskasta liike levisi Englannin anglikaaniseen kirkkoon ja vihdoin Ruotsin evankelis-luterilaisen kirkon käyttöön. Nyt työmuotoa ollaan ottamassa käyttöön myös Suomessa.

Sinikka Metsätähti kirkkohallituksesta ja **Marjaana Kanerva** kirkkopalveluista hah-

mottavat aikuiskatekumenaatin pääpiirteitä ja ideoita.

– Kyseessä on vuoden verran kokoontuva aikuisten ryhmä, jossa keskustellaan uskon ja elämän ydinkysymyksistä ja samalla vietetään kirkkovuoteen liittyvää elämyksellistä jumalanpalveluselämää, Metsätähti kuvailee.

Moderni ja perinteinen yhdistyy

Marjaana Kanerva tähdentää liikkeellelähdon ratkaisevaa merkitystä:

– Keskustelujen sisältö lähtee liikkeelle osallistujien kysymyksistä. Kun ne on kuultu, hahmottuu polku, jota ryhmä lähtee kulkemaan kirkkovuoden jumalanpalveluselämän ryhdittämänä.

Kanerva ja Metsätähti ovat vaikuttuneet toiminnan yhtäaikaisesta moderniuudesta ja traditionaalisuudesta.

– Käytössä on moderni aikuispedagogiikka, jossa kuullaan aikuisen kysymykset. Kyseessä on siis jonkinlainen aikuistyön versio Rippikoulusuunnitelma 2001:n peruslähtökohdista. Samalla mukana kulkee koko ajan jakamattoman kirkon hengellinen perintö esimerkiksi Raamattumeditaatioina ja rukoushetkinä. Juuri jumalanpalveluselämän kautta ryhmän tarkoitus on nivelyä koko seurakunnan elämään.

Ryhmän toiminnasta vastaa periaatteessa seurakunnan työntekijä. Hänen ei kuitenkaan tarvitse olla aina mukana, sillä oleellista on seurakuntalaisten oma vastuu ryhmästä. Ryhmässä on tarkoitus olla aina mukana sekä kokeneempia ”matkakumppaneita” että vähemmän kokeneita ”etsijöitä”. Työntekijän

rooli korostuu vastuuna jumalanpalveluselämän vietosta sekä ryhmän sielunhoitajana. Oleellista on kuitenkin, että seurakunnan työntekijät ja seurakuntalaiset toimivat yhdessä.

Metsätähdellä ja Kanervalla on toive aikuiskatekumenaattitoiminnan jalkautumisesta seurakuntiin:

– Olisi hienoa, jos se olisi tarjolla aikuisille, kuten rippikoulu on tarjolla nuorille. Se voisi olla samalla yksi mahdollisuus aikuisrippikoulun käymiseen. Ja nuorten aikuistenkin toimintaan tämä olisi mitä parhain väline.

Seuraava aikuis-katekumenaattia koskeva koulutus Lärkkullassa, Karjaalla:

aika: 9.–11.10.2008

Kurssimaksu: 120 €

Täysihoito: 121 €

Ilmoittautumiset 9.9.2008 mennessä p. (019) 275 7200

Lisätiedot: sinikka.metsatahti@evl.fi

Sääksmäen seurakunnan kappalainen Matti Neulainen vastaa seurakunnan mies- ja tehdastyöstä. Aikuiskatekumenaattityön menetelmät kiinnostavat entistä puuseppää

Matti Neulainen tutustui tulevaisuuden työkaluun

Sääksmäen seurakunnan kappalainen Matti Neulainen on pohjakoulutukseltaan puuseppä. Aikanaan puusepän työkalupakki piti jättää, kun puupöly aiheutti allergisia reaktioita. Tänään Neulainen pohtii, voisiko hän käyttää papin työssä työkaluna Ruotsin kirkon Aikuiskatekumenaatti-käytäntöä. Mies- ja tehdastyöstä Sääksmäen seurakunnassa vastaava kappalainen tutustui toimintatapaan viime syksynä Vadstenassa Ruotsissa kahden muun Tampereen hiippakunnan papin, Kangasalan **Auni Kaipian** ja Hämeenlinnan **Yrjö Niemen** kanssa.

– Tässä on tarjolla hyvä tulevaisuuden työkalu seurakunnan käyttöön, Neulainen uskoo jo lyhyen tutustumisen perusteella.

Pitkän seurakuntakokemuksen pohjalta kappalainen pohtii menetelmän käyttöönottoa:

– Olisi hyvä pitää huoli siitä, että ei palveltai vain niitä aktiivisimpia, joita seurakunnassa palvelee muutenkin jo hyvin, mies toteaa.

– Mietin myös, sopiiko tämä menetelmä pienimpiin seurakuntiin. Jos seurakunta on kovin pieni, löytyykö ryhmää, joka on valmis keskustelemaan avoimesti uskonasioista. Se ei Suomessa ole välttämättä kovin helppoa. Toisaalta, jos yhtäkkiä syntyikin ”aikuiskatekumenaatiherätys” tai jokin muu tarve alkaa keskustella hengellisistä kysymyksistä

pienissä ryhmissä, saattaa tapahtua mitä vain, Neulainen arvelee.

– Kun tietämys uskon perusasioista joka tapauksessa näyttää heikkenevän, tarvitaan seurakunnissa kuitenkin viimeistään tulevaisuudessa juuri tämantapaista työkalua.

Kuuntelu ja viitekehys vievät eteenpäin

– Parasta tässä on mielestäni lähtökohta: ensin kuunnellaan ihmisten kysymykset ja vasta sitten aletaan opettaa. Olisi hyvä että tällainen ajattelu lisääntyisi työssämme. Aina-kin tätä lähtökohtaa pystyn hyvin soveltamaan omassa työssäni vaikka varsinaisia aikuiskatekumenaattiryhmiä ei lähitulevaisuudessa voisikaan perustaa. Voin myös hyvin kuvitella, että esimerkiksi nuorten aikuisten työssä paikkakunnilla, missä on paljon opiskelijoita, tämä menetelmä voi toimia mainiosti.

Toinen tärkeänä periaatteena Neulainen pitää selkeää kiinnittymistä seurakunnan jumalanpalveluselämään ja kirkkovuoteen:

– Vaikka lähtökohtana ei ole jonkinlaista kirkollista lukujärjestystä, uskon, että toiminnan viitekehys – kirkkovuoden mukainen jumalanpalveluselämä – ohjaa sisältöä omalla painollaan. On hienoa, että ryhmä kiinnittyy näin seurakunnan toimintaan eikä muodostu omaksi erilliseksi pienpiirikseen.

Jäsenenä seurakunnassa

Ossi Mäkinen, Nastolan seurakunta

Miltä tuntuu olla Nastolan seurakunnan jäsen?

– Olen ollut lähes koko ikäni Nastolan seurakunnan jäsen. Koen sen ihmisläheiseksi ja varsin vireästi toimivaksi. Erityisesti lähellä sydäntäni on diakoniatyö, jota täällä kyllä myös tarvitaan. 1990-luvun laman jäljet näkyvät edelleen.

Mihin kotiseurakuntasi toimintaan olet kuluneen vuoden aikana osallistunut?

– Laulan Kamarikuorossa ja lisäksi toimin diakoniatyön vapaaehtoisena erityisesti työttömien parissa. Seurakunta ja paikallinen työttömien yhdistys hoitavat yhteistyössä mm. ruokapankkia.

Elämäsi tärkein asia tällä hetkellä?

– Olen sinut itseni ja ympäristöni kanssa. Olen kiitollinen myös siitä, että olen saanut olla terveenä.

MARKKU LEHTINEN